

BIURO PROJEKTOWO-BADAWCZE
Małgorzata Gregorek i Piotr Lech Dzieńis
15-668 Białystok, ul. Upalna 2/2, tel./fax.: (085) 66 15 866
NIP 542-10-12-718 Regon 050026785

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU **- AKTUALIZACJA**

Obiekt: **URZĄDZENIA PRZERÓBKI OSADÓW NA
OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W HAJNÓWCE**

Adres: **Hajnówka, gm. Hajnówka, woj. podlaskie
ul. Słowackiego 29, działki nr 2680/14, 2680/18**

Zamawiający: **Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
Spółka z o.o., ul. Słowackiego 29,
17-200 Hajnówka**

Jednostka projektowa **„PROEKO” Biuro Projektowo-Badawcze
15-668 Białystok, ul. Upalna 2/2**

Autorzy: **dr hab. inż. Lech Dzieńis
upr. bud. Nr BŁ 171/86 w spec. Inżynieria Sanitarna**
dr inż. Dariusz Andraka – współpraca

Sprawdzający: **dr inż. Dariusz Wawrentowicz
upr. bud. Nr BŁ 31/96 w spec. Instalacje sanitarne**

Białystok, 15 kwietnia 2014 r

SPIS ZAWARTOŚCI

I.	CZĘŚĆ OPISOWA	Strona
1.	Podstawa i przedmiot opracowania	1
2.	Materiały wykorzystane w opracowaniu	1
3.	Stan istniejący, funkcja i sposób zagospodarowania terenu	1
4.	Zakres zmian zagospodarowania terenu dla obiektów gospodarki osadowej	2
5.	Dane o przydatności gruntów	3
6.	Parametry techniczne inwestycji	3
	6.1. Ilość osadów	
	6.2. Zapotrzebowanie energii, wody i innych mediów	
7.	Projektowane zagospodarowanie terenu	4
	7.1. Obiekty projektowane	
	7.2. Układ komunikacyjny	
	7.3. Sieci uzbrojenia terenu	
	7.4. Zabezpieczenie ppoż	
	7.5. Wymiarowanie obiektów	
	7.6. Ogrodzenie terenu oczyszczalni	
8.	Wpływ inwestycji na środowisko	6
9.	Bilans powierzchni i wielkości budowlanych.....	6
	9.1. Bilans powierzchni	
10.	Ochrona konserwatorska.....	6
11.	Lokalizacja, własność terenu	6

II. CZĘŚĆ GRAFICZNA

Rys. 1. Plan zagospodarowania terenu oczyszczalni ścieków, skala 1:500

CZĘŚĆ OPISOWA

1. Podstawa i przedmiot opracowania

Podstawą opracowania jest umowa zawarta pomiędzy Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., 17-200 Hajnówka, ul. Słowackiego 29, a BPB PROEKO w Białymstoku, ul. Upalna 2/2.

Przedmiot opracowania stanowi aktualizacja „Projektu zagospodarowania terenu” dla rozbudowy oczyszczalni ścieków w Hajnówce w zakresie urządzeń gospodarki osadowej. Średnia wydajność węzła osadowego – 2300 kg sm/d. Inwestycja ma na celu utylizację osadów nadmiernych biologicznych powstających w procesie oczyszczania ścieków.

2. Materiały wykorzystane w opracowaniu

Opracowanie oparto na następujących materiałach:

- aktualny wtórnik lewostronny terenu Inwestycji, w skali 1:500;
- Projekt budowlany archiwalny istniejących obiektów osadowych oczyszczalni, opracowany przez BPBK w Białymstoku, rok 1994;
- Projekt budowlany „Urządzenia gospodarki osadowej – oczyszczalnia ścieków w Hajnówce”, opracowany przez PROEKO B-stok, 2006
- oferty techniczne i karty katalogowe projektowanych urządzeń;
- wizja lokalna w terenie
- obowiązujące normy i wytyczne projektowania.

3. Stan istniejący, funkcja i sposób zagospodarowania terenu

Istniejąca oczyszczalnia ścieków wraz z obiektami gospodarki osadowej zlokalizowana jest na działce nr 2860/14 i 2860/18. Na omawianym terenie znajdują się obiekty istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków. Ścieki surowe dopływające do oczyszczalni trafiają początkowo na urządzenie zblokowane typu HUBER do mechanicznego oczyszczania ścieków, składające się z sita gęstego i piaskownika poziomego. Podczyszczony mechanicznie ściek odpływa do pompowni pośredniej z pompami zatapialnymi, skąd są tłoczone przez komorę zasuw do 4 reaktorów biologicznych typu SBR, pracujących cyklicznie z przesunięciem fazowym. W reaktorach zachodzi biologiczne oczyszczanie ścieków metodą niskoobciążonego osadu czynnego. Końcową fazę pracy reaktora SBR stanowi sedimentacja kłaczków osadu czynnego i dekantacja górnej warstwy ścieków oczyszczonych, które są odprowadzane do odbiornika poprzez system 3 stawów doczyszczająco-buforujących.

Okresowo, z dna reaktora odprowadzany jest również osad czynny nadmierny, który trafia do urządzeń gospodarki osadowej. Pierwszym obiektem linii osadowej są 2 zagęszczacze grawitacyjne o średnicy Ø4,5 m. Zagęszczony osad jest wypompowywany z dna zbiorników do budynku mechanicznego odwadniania i higienizacji (obiekt nr 6). Odwadnianie realizowane jest za pomocą wirówek dekantacyjnych zainstalowanych w I etapie realizacji przedmiotowej Inwestycji. Osad odwodniony jest transportowany na przyczepę ciągnikową, którą jest wywożony poza teren oczyszczalni do przyrodniczego wykorzystania lub na składowisko odpadów.

Oprócz wymienionych wyżej obiektów gospodarki ściekowo-osadowej, na terenie oczyszczalni znajdują się również obiekty pomocnicze: budynek socjalno-biurowy z dyspozytornią, budynek zbiornika PIX, budynek dmuchaw oraz garaże.

Ścieki doprowadzane są do oczyszczalni rurociągiem tłocznymi 2 x Ø400 mm /stal.

Na teren oczyszczalni doprowadzona jest woda z wodociągu miejskiego Ø110PVC oraz energia elektryczna

Doprowadzenie energii elektrycznej jest realizowane kablem podziemnym SN do stacji TRAFO na terenie oczyszczalni.

Odprowadzenie ścieków oczyszczonych ze stawów końcowych realizowane jest kanałem grawitacyjnym o średnicy Ø500 mm do rzeki Leśna Prawa.

4. Zakres zmian zagospodarowania terenu dla obiektów gospodarki osadowej

Projektuje się zmianę technologii przeróbki osadów nadmiernych powstających w procesie oczyszczania ścieków. Istniejące procesy częściowej stabilizacji oraz mechanicznego odwadniania zostaną rozbudowane o dodatkową linię autotermicznej tlenowej stabilizacji osadów (ATSO) przebiegającą w wydzielonych reaktorach biologicznych (obiekt nr 2).

Proces przeróbki osadów będzie przebiegał w następujących etapach:

- prekondycjonowanie osadów nadmiernych polegające na zgęszczeniu ich do ok. 5% suchej masy za pomocą zaprojektowanej wirówki zagęszczającej;
- autotermiczna stabilizacja ATSO, w wyniku której zachodzi biologiczne utlenianie substancji organicznej zawartej w osadzie w warunkach termofilowych (50 – 60⁰C), dzięki czemu następuje również pasteryzacja osadów;
- mechaniczne odwadnianie osadów, którego zadaniem jest zminimalizowanie objętości osadów ustabilizowanych; proces ten będzie realizowany za pomocą zaprojektowanej wirówki odwadniającej.

Projekt zakłada również wykorzystanie nadmiernego ciepła generowanego w procesie autotermicznej stabilizacji osadu do podgrzewania ciepłej wody użytkowej oraz ogrzewania budynków, z wykorzystaniem instalacji pomp ciepła zamontowanych w budynku wirówek.

Obiekty projektowane gospodarki osadowej

- **Nr 1.** Zbiornik wielofunkcyjny – 4-komorowy zbiornik żelbetowy częściowo zagłębiony, przykryty dachem o konstrukcji stalowej, z wydzielonymi następującymi pomieszczeniami:
  - o 1.1 – zbiornik osadów po zgęszczaniu mechanicznym, odprowadzanych z obiektu 6
  - o 1.2 – zbiornik osadów po stabilizacji ATSO (odprowadzanych z obiektu 2)
  - o 1.3 – zbiornik retencyjny osadów ustabilizowanych, odprowadzanych ze zbiornika 1.2;
  - o 1.4 – pomieszczenie technologiczne (suche), w którym zlokalizowane będą instalacje transportu osadów oraz instalacja pompy ciepła (pompy, wymienniki ciepła itp.)
- **Nr 2.** Reaktory autotermicznej tlenowej stabilizacji osadów ATSO, w których będzie zachodził proces biologicznego utleniania substancji organicznej oraz pasteryzacja osadów.
- **Nr 3.** Instalacja uzdatniania powietrza wentylacyjnego z reaktorów ATSO, mająca na celu dezodoryzację powietrza usuwanego z przestrzeni nadosadowej reaktorów ATSO.
- **Nr 4.** Pompownia wód technologicznych, której zadaniem będzie przetłaczanie ścieków oczyszczonych doprowadzanych ze stawów ściekowych na terenie oczyszczalni do

- punktów odbioru (obiekty 2, 3); pompownia będzie zblokowana z pompownią odcieków z placu składowego osadów (obiekt 5)
- **Nr 5.** Plac składowy osadów, którego celem będzie gromadzenie ustabilizowanych i odwodnionych osadów z oczyszczalni
  - **sieci technologiczne**, obejmujące transport osadów, wody technologicznej, powietrza wentylacyjnego i odcieków technologicznych;

Obiekty istniejące gospodarki osadowej

- **Nr 6.** Budynek mechanicznej przeróbki osadów, w którym zainstalowano wirówki zagęszczającą i odwadniającą osady oraz pompy ciepła wykorzystujące energię cieplną osadu ustabilizowanego w procesie ATSO;

5. Dane o przydatności gruntów

Z przeprowadzonych na terenie inwestycji badań gruntu wynika, że panują tu warunki geotechniczne pozwalające na realizację projektowanych obiektów (zbiornika wielofunkcyjnego, reaktorów ATSO, placu składowego osadów).

6. Parametry techniczne inwestycji

6.1. Ilość ścieków i osadów

Na podstawie aktualnych danych uzyskanych od Inwestora określono następujące wielkości wyjściowe do projektowania części osadowej OŚ w Hajnówce:

- średnie obciążenie oczyszczalni (mieszkańcy równoważni)	RLM = 41000 MR
- średni ładunek BZT5 w dopływie	ŁBZT = 2460 kgBZT/d
- przyrost osadów nadmiernych	$\Delta m = 0,9 \text{ kg sm/kgBZT}$
- masa osadów nadmiernych	Mos = 2300kg sm/d
- objętość osadów do przeróbki (w = 99%)	V1os = 230 m3/d
- objętość osadów do stabilizacji (po zagęszczeniu mechanicznym, w = 95%)	V2os = 46 m3/d
- masa osadu po stabilizacji (redukcja 19%)	M1os = 1870 kg sm/d
- objętość osadu po stabilizacji (w = 96%)	V3os = 46 m3/d
- objętość osadu po odwodnieniu (w = 80%)	V4os = 9,3 m3/d

6.2. Zapotrzebowanie mocy

Lp.	Wyszczególnienie, Nazwa, typ, potrzeby technologiczne	Ilość	Moc zainstalowana	Moc pobierana	Czas pracy w dobie	Dobowe zużycie energii
		Szt.	kW	kW	h	kWh/d
1.	<u>Zbiornik wielofunkcyjny – obiekt 1</u>					
	- pompa transportu osadu do ATSO(PNO)	1	37,0	30,0	0,3	9,0
	- pompa osadu „gorącego” (wymienika rurowy WR) (POG)	1	4,0	2,5	8	20,0
	- pompa spustowa/transferu osadu (POU)	1	7,5	6,0	0,33	2,0

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

	- mieszadło w zbiorniku osadu zag. (1.1)	1	2,5	2,0	6	12,0
	- mieszadła w zbiorniku osadu po ATSO (1.3)	2	9,0	6,0	12	72,0
	- wentylacja komory technologicznej (1.4)		4,0	3,0	6	18,0
2.	<u>Reaktory ATSO (2 zbiorniki) – obiekt 2</u>					
	- aeratory spiralne	6	44,1	40,0	20	800,0
	- aeratory centralne	2	11,0	8,0	20	160,0
	- rozbijacze piany	13	14,3	12,0	20	240,0
	- pompa przerzutowa osadu	1	7,5	6,0	0,33	2,0
3.	<u>Instalacja uzdatniania powietrza – obiekt 3</u>					
	- łącznie wszystkie napędy		6,0	4,6	20	92,0
4.	<u>Pompownia wód technolog. – obiekt 4</u>					
	- pompy zatapialne ścieków oczyszcz.	2	13,0	6,0	20	120,0
	- pompa odcieków z placu osadowego	1	1,5	1,0	2	2,0
5.	Inne cele technologiczne (napędy zasuw, itp.)		10,0	8,0	1	8,0
	Razem potrzeby technologiczne:		171,4	135,1		1557,0

7. Projektowane zagospodarowanie terenu

7.1. Obiekty projektowane

Obiekt 1 – Zbiornik wielofunkcyjny

Konstrukcja – żelbetowa, częściowo wyniesiona (ok. 5,0 m do wieży dachowej), dach konstrukcji stalowej, dwuspadowy.

Powierzchnia zabudowy – 383 m².

Obiekt 2 – Reaktory ATSO (2 zbiorniki)

Zbiorniki stalowe, naziemne, przykrycie szczelne. Izolacja termiczna ścian i dachu. Średnica wewn. zbiornika – 9,43m, wysokość - 3,80 m.

Powierzchnia zabudowy – 140 m².

Obiekt 3 – Instalacja uzdatniania powietrza wentylacyjnego z ATSO

Wentylator promieniowy, skrubler (płuczka wodna) – zbiornik PEHD Ø1,0 m, instalacja dezodoryzacji ultrafioletem (moduł 2,4 x 2,4 x 4,0 m) – umieszczone na wspólnym fundamencie betonowym 5,5 x 7,0 m.

Powierzchnia zabudowy – 38,5 m².

Obiekt 4 – Pompownia wody technologicznej

Konstrukcja żelbetowa monolityczna, częściowo wyniesiona (ok. 0,8 m nad teren), o wymiarach 3,5 x 4,0 m (w osiach).

Powierzchnia zabudowy – 14 m².

Obiekt 5 – Plac składowy osadów

Plac o nawierzchni betonowej, zamknięty z 3 stron ścianami żelbetowymi, zadaszony na 2/3 powierzchni.

Powierzchnia zabudowy – 1404 m².

7.2. Układ komunikacyjny

Projektuje się wykorzystanie istniejącego układu komunikacyjnego, do którego doprojektowano drogę dojazdową do placu składowego osadów (obiekt 5) – szerokość drogi 4,0 m., nawierzchnia betonowa.

Zaprojektowano również dojazd do projektowanej instalacji uzdatniania powietrza (obiekt 3) i istniejącej hali dmuchaw – nawierzchnia betonowa.

7.3. Sieci uzbrojenia terenu

Do projektowanych sieci uzbrojenia terenu wchodzi sieci zlokalizowane na terenie oczyszczalni:

- a) doprowadzenie osadu zagęszczonego mechanicznie z obiektu 6 do zbiornika wielofunkcyjnego (obiekt 1) – DN90 PE;
- b) doprowadzenie osadu ustabilizowanego z obiektu 1 do budynku wirówek (obiekt 6) – DN90 PE
- c) doprowadzenie osadu zagęszczonego z obiektu 1 do reaktorów ATSO (obiekt 2) – przewód tłoczny DN200 PE;
- d) doprowadzenie osadu ustabilizowanego z obiektu 2 do zbiornika wielofunkcyjnego (obiekt 1) – DN150 stal nierdzewna;
- e) doprowadzenie wody technologicznej z pompowni (obiekt 4) do obiektów 2 oraz 3 – DN75 PE, tłoczny;
- f) odprowadzenie odcieków z placu składowego osadów, poprzez pompownię technologiczną (obiekt 4) do istn. kanalizacji - DN90 PE, tłoczny;
- g) odwodnienie liniowe placu składowego osadów (obiekt 5) do pompowni technologicznej (obiekt 4)
- h) przewody zewnętrzne instalacji pompy ciepła (s.c. zd2) pomiędzy obiektem nr 1 i obiektem nr 6 – rury preizolowane DN50
- i) przewody zewnętrzne ciepłej wody użytkowej (cwu DN40/25) pomiędzy instalacją pomp ciepła (obiekt nr 6) i budynkiem socjalnym
- j) kable sterownicze i zasilające: z rozdzielni głównej oczyszczalni do projektowanych obiektów;

7.4. Zabezpieczenie ppoż.

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru – istniejące hydranty ppoż na wewnętrznej sieci wodociągowej oczyszczalni.

7.5. Wymiarowanie obiektów

Wymiarowanie obiektów projektowanych przedstawiono w części graficznej na rys. 1, w lokalnym układzie współrzędnych założonym do projektu zagospodarowania terenu na bazie punktu o współrzędnych $x = 0,0$, $y = 0,0$ zlokalizowanego w północnym narożniku budynku mechanicznej przeróbki osadów (obiekt 6)

7.6. Ogrodzenie terenu oczyszczalni

Projektuje się pozostawienie istniejącego ogrodzenia terenu oczyszczalni (siatka stalowa na słupkach). Wokół terenu rozbudowy oczyszczalni, od strony wschodniej (punkty E-F-A) projektuje się ogrodzenie z siatki metalowej powlekanej PCV, rozciągniętej na słupkach stalowych, na fundamencie z betonu B15. Wysokość ogrodzenia (szerokość siatki) – 1,5 m. Całkowita długość projektowanego ogrodzenia wynosi 265 m.

8. Wpływ inwestycji na środowisko

Projektowana urządzenia gospodarki osadowej charakteryzuje się minimalnym oddziaływaniem na środowisko. Szczegółowy opis rozwiązań minimalizujących oddziaływanie na środowisko będą opisane w załączonym Raporcie.

9. Bilans powierzchni i wielkości budowlanych

Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Hajnówce zawiera się w obszarze oznaczonym na planie sytuacyjnym literami A-B-....F. Wiąże się to ze zwiększeniem terenu oczyszczalni w ramach projektowanego ogrodzenia (od punktu E do p.A) o 8400 m².

Projektowane zagospodarowanie terenu oczyszczalni obejmuje:

- obiekty technologiczne: 1980 m²;
- drogi i dojazdy: 660 m²;
- tereny zielone: 6000 m².

10. Ochrona konserwatorska

Teren inwestycji nie jest objęty ochroną konserwatorską.

11. Lokalizacja, własność terenu

Projektowana oczyszczalnia zlokalizowana jest na terenie istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków – działki nr 2860/14 i 2860/18 należące do Inwestora.

Opracowali: dr inż. Dariusz Andraka

prof. dr hab.inż. Lech Dzieńis